

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem, v právní věci

žalobkyně: **I. V.**

zastoupená obecným zmocněncem P. V.

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 10. 2024, č.j. MPSV-2024/227426-919,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 10. 2024, č.j. MPSV-2024/227426-919, se pro vady řízení ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně (dále v textu i jako „žalobce“) se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Pardubicích ze dne 11. 8. 2022, č. j. 23330/2022/VMI, kterým nebyl žalobkyni přiznán

příspěvek na péči podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění (dále jen „zákon o sociálních službách“). Žalobkyně odůvodnila následujícím způsobem.

2. Žalobkyně namítla, že nebyl respektován právní názor zdejšího soudu obsažený v předchozím jeho rozsudku ze dne 23. 4. 2024, č. j. 52 Ad 3/2024-46, a to ve vztahu k hodnocení zvládání základních životních potřeb („orientace“, „komunikace“). Žalovaný se opět s vadami řízení náležitě nevypořádal, opětovně nebylo vzato v potaz, že žalobkyně trpí těžkým defektem ve složce volní a kognitivní, žalobkyně odkázala na lékařské zprávy od psychiatricky MUDr. Š. Konstatování, že zdravotní stav je stabilizovaný v případě žalobkyně, je v rozporu a neodpovídá vystavené diagnóze, žalobkyně odkázala na souhrnnou zprávu MUDr. Š. ze dne 9. 11. 2022. Žalobkyně poukázala i na skutečnost, že se nemohla vyjádřit k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu, žalobkyni nebyl dodán k vyjádření posudek PK MPSV ze dne 10. 12. 2024, přestože žalobkyně podala žádost o dodání posudku dne 10. 12. 2024, žádosti nebylo vyhověno a rozhodnutí bylo vydáno dne 22. 10. 2024. Uvedené tvrzení doložila žalobkyně dokladem (podací arch), dále potvrzení o převzetí zásilky (tj. žádosti žalobce ze dne 18. 10. 2024 o předložení posudku PK MPSV ze dne 10. 9. 2024) a i kopii žádosti o předložení zmíněného posudku. Žalobkyně namítla, že posuzovaná komise MPSV nedostatečně vyhodnotila skutečnosti rozhodné pro posouzení, zda žalovaná zvládne či nezvládne základní životní potřeby jako jsou v daném případě komunikace a orientace a péče o zdraví a žalované rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalobkyně navrhla, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
3. Předmětem žalovaného rozhodnutí bylo rozhodnutí o příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách, přičemž i v tomto řízení platí zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“). Proto i v tomto řízení platila pro správní orgány povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu) a povinnost koncipovat odůvodnění rozhodnutí tak, aby korespondovalo se správním spisem a bylo plně přezkoumatelné, slovy zákona uvést v něm *„důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí“* (§ 68 odst. 3 správního řádu).
4. V řízení byly sice shromážděny ty podklady, které zákon správnímu orgánu ukládá, tedy bylo provedeno sociální šetření a byl vyžádán posudek posudkové komise MPSV (dále jen „PK MPSV“) k posouzení stupně závislosti žalobce (§ 26 a § 28 zákona o sociálních službách), avšak tím nebyly povinnosti správního orgánu vyčerpány.
5. Podle ust. § 3 písm. c) zákona o sociálních službách se pro účely tohoto zákona rozumí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než jeden rok a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb.
6. Podle ust. § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 při splnění dalších podmínek uvedených v tomto ustanovení zákona o sociálních službách.

7. Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopností zvládat základní životní potřeby v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potencionálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Vyšší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanovuje prováděcí předpis (§ 9 odst. 6 zákona o sociálních službách).
8. Podle ust. § 1 zákona č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška“):
- (1) *Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce.*
 - (2) *Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby.*
 - (3) *Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí*
 - a) *tělesné struktury a*
 - b) *tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky, a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností.*
 - (4) *Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.*

Podle ust. § 2 vyhlášky:

- (1) *Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.*
- (2) *U osob, u nichž průběžně dochází ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, trvá sledované období rozhodné pro posouzení závislosti zpravidla jeden rok; funkční schopnost zvládat základní životní potřebu se v takovém případě stanoví tak, aby odpovídala převažujícímu rozsahu schopnosti ve sledovaném období.*

9. Podstatné je zejména ust. § 2a vyhlášky, podle něhož: „*Pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*“
10. Podle ust. § 2c vyhlášky: „*Při hodnocení základních životních potřeb pro účely stanovení stupně závislosti se základní životní potřeby, u nichž bylo zjištěno, že je osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat, sčítají.*“
11. Z uvedené právní úpravy vyplývá, že při hodnocení schopnosti posuzované osoby v daném správním řízení, tj. schopnosti zvládat základní životní potřeby uvedené v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách, je nutné vycházet i z prováděcího předpisu, a to z vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v platném znění. Bližší vymezení úkonů a způsob jejich hodnocení je totiž uveden v příloze č. 1 zmíněné vyhlášky, přičemž tyto úkony jsou zde podrobně vypsány, například při vymezení schopnosti zvládat základní životní potřebu – mobilitu je třeba hodnotit schopnost zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popř. i s přerušovanými zastávkami, v dosahu alespoň 200m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových, za schopnost zvládat orientaci se považuje schopnost poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat, za schopnost zvládat komunikaci se považuje schopnost porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky, další životní potřeba – stravování, zahrnuje schopnost vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat dietní režim, pokud je stanoven, životní potřeba - oblékání a obouvání zahrnuje schopnost vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem – viz příloha č. 1 vyhl. č. 505/2006 Sb.
12. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení vedeném podle ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím závěrům.
13. Jak vyplývá z předchozí rozhodovací činnosti zdejšího soudu, rozhodoval zdejší soud v dané věci již 2x, a to rozsudky ze dne 14. 6. 2023, č. j. 52 Ad 3/2023-40 a ze dne 23. 4. 2024, č. j. 52 Ad 3/2024-46 (dále v textu jen „předchozí zrušující rozsudky zdejšího soudu“). Jak vyplývá z pořadí prvního zrušujícího rozsudku zdejšího soudu v této věci, tj. ze dne 14. 6. 2023, č. j. 52 Ad 3/2023-40, stěžejním důvodem pro zrušení v pořadí prvního rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému byla vada řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí a posudku PK MPSV, jež se týkala skutečnosti, že z nich nevyplývalo, jak PK MPSV a žalovaný hodnotili zvládání jednotlivých aktivit při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, které nebyly uznány, tak, jak jsou vymezeny v příloze 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. Jak vyplývá z pořadí druhého rozhodnutí žalovaného (ze dne 12. 12. 2023, č. j. MPSV-2023/258800-919), tak již toto nové rozhodnutí a k tomu zhotovený rozsudek PK MPSV již obsahují hodnocení zvládání těchto životních potřeb na základě hodnocení zvládání jednotlivých konkrétních úkonů vymezených v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006

Sb., avšak krajský soud v pořadí druhém zrušujícím svým rozsudku ze dne 23. 4. 2024, č. j. 52 Ad 3/2024-46 dospěl k závěru, že „*ve vztahu k hodnocení zvládání základních životních potřeb, které nebyly uznány, nebylo hodnoceno zvládání jednotlivých úkonů ve světle zpráv, a to psychiatricky MUDr. Š. ze dne 19. 11. 2022 a sociální pracovnice péče o duševní zdraví z Ústí nad Orlicí Mgr. J. J. ze dne 3. 11. 2022*“, přičemž krajský soud dospěl k závěru, že uvedené podklady nebyly relevantním způsobem hodnoceny posudkovou komisí a potažmo žalovaným v jeho rozhodnutí a že závěr PK MPSV a potažmo závěr žalovaného o tom, že „*z psychiatrických nálezů nevyplývá těžší kognitivní defekt, který by splňoval výše uvedená posudková kritéria, takový závěr však neodpovídá výše zmíněným závěrům uvedeným v lékařských zprávách od psychiatricky MUDr. Š. a ve zprávě vyhotovené sociální pracovnící péče o duševní zdraví z Ústí nad Orlicí Mgr. J. J.*“. Krajský soud však v tomto svém druhém zrušujícím rozsudku dospěl k závěru, že z žalovaného rozhodnutí konkrétně nevyplývá, z jakých podkladů konkrétně tyto závěry žalovaného vyplývají a opětovně citoval závěry uvedené v uvedených zprávách.

14. V uvedené zprávě od psychiatricky MUDr. Š. ze dne 9. 2. 2022 je uvedeno „*díky těžkému defektu ve složce volní a kognitivní není schopná* (tj. žalobkyně – poznámka krajského soudu) *již zajistit běžnou péči o domácnost (úklid, vaření, praní, nákupy), klientka již nezvládá ani tyto základní činnosti a stejně tak je nemyslitelné, že by byla schopná jednat například s úřady. Většinu těchto věcí jí pomáhá zařizovat její manžel, případně pracovníci PDZ. Bohužel u pac. je tato negativní symptomatika i přes opakované změny medikace jen velmi málo ovlivnitelná, naopak s ohledem na závažný průběh jejího onemocnění v kombinaci s rostoucím věkem je prognóza u pac. značně nepříznivá a lze předpokládat další zhoršování i soběstačnosti a sociálních dovedností*“. Dále je v této zprávě uvedeno, že je značně narušená soběstačnost žalobkyně, chybí jí dovednost zvládat běžné denní situace, což vede k tomu, že se žalobkyně stále více sociálně izoluje, ven v podstatě nevychází bez doprovodu svého syna, a i s doprovodem vychází pouze v mimořádných případech.
15. Ze zprávy o spolupráci s paní I. V. ze dne 3. 11. 2022 vyplývá, že „*bez pomoci druhých osob by pro ni bylo zcela nereálné* (tj. pro žalobkyni – poznámka krajského soudu) *zcela zajistit plně chod domácnosti, zařídit si věci na úřadech, navštěvovat lékaře, hromadnou dopravou se žalobkyně v posledních letech nedopravuje už vůbec. Při doprovodu vozem do očkovacího centra byla v cizím prostředí naprosto dezorientovaná, i přes přehledné značení se v budově ztratila, byla nutná pomoc*“. Dále je v této zprávě uvedeno, že žalobkyně „*pokud jde k lékaři, často si nepamatuje, co jí vlastně říkal, jaké instrukce jí dával ..., špatně se jí hledají slova, když se chce vyjádřit, během telefonického hovoru si nepamatuje řečené, nedokáže na hovor navázat atd.*“.
16. Krajský soud tak ve svém předchozím zrušujícím rozhodnutí dospěl k závěru, že v předchozím posudku PK MPSV a v předchozím rozhodnutí žalované nebyl odstraněn rozpor, který vyplývá z hodnocení základních životních potřeb orientace a komunikace s výše uvedenými závěry obsaženými v lékařských zprávách a ve zprávě Mgr. J. J., tedy jednalo se o rozpor vyplývající z obsahu těchto zpráv se závěrem PK MPSV a potažmo žalovaného o tom, že z psychiatrických nálezů nevyplývá těžký kognitivní defekt, který by splňoval posudková kritéria. K námitce týkající se péče o zdraví žalovaný vycházel rovněž z posudku PK MPSV, podle něhož je žalobkyně schopna udržovat doporučení ošetřujících lékařů, dodržování léčebného režimu, je schopná správně rozpoznat i aplikace léků atd, přičemž k tomu krajský soud v předchozím zrušujícím rozsudku uvedl, že jestliže žalobkyně trpí těžkým defektem ve složce volní a kognitivní a není schopna zajistit běžnou péči o

domácnost, tak je pochybné, že by byla schopná rozpoznat svůj zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat i pomoc. Proto krajský soud dospěl k závěru, že se jedná o vady řízení, tedy že v daném případě skutkový stav, který vzal žalovaný za základ žalovaného rozhodnutí, je v rozporu se spisy a nemá v nich oporu (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.). Krajský soud dále ve svém předchozím zrušujícím rozhodnutí (bod 30) uvedl, že žalovaný bude vázán právním názorem krajského soud a odstraní výše uvedené rozpory za pomoci dalšího dokazování, například revizním posudkem, vyžádáním nových lékařských zpráv, sociálním šetřením atd.

17. Jak vyplývá z žalovaného rozhodnutí a z jeho podkladů, zejména z posudku PK MPSV ze dne 10. 9. 2024, **žalovaný se výše zmíněným závazným názorem neřídil, když výše uvedené rozpory odstraněny nebyly.** Ve vztahu k hodnocení neuznaných základních životních potřeb orientace a komunikace uvedl totiž žalovaný na základě nové posudku PK MPSV ke stejným závěrům, tedy že *„posuzovaná osoba disponuje přiměřenými duševními kompetencemi, které jí umožňují orientovat se v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat. Není dokumentována závažná porucha smyslových funkcí, která by bránila poznávání a rozeznávání zrakem a sluchem, nebyla prokázána oboustranná praktická nebo úplná hluchota, praktická nebo úplná slepota obou očí, hluchoslepota. Nebyla prokázána střední, těžká nebo hluboká mentální retardace, ani středně těžká a těžká demence nebo těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými těžkými poruchami orientace.“*
18. Krajský soud musí opětovně konstatovat, že takový závěr neodpovídá obsahu uvedených lékařských zpráv, zejména obsahu zprávy psychiatricky MUDr. Š. ze dne 9. 2. 2022, jehož obsah byl citován již výše a dále i další zprávě vyhotovené sociální pracovnící Mgr. J. J., jak soud citoval již výše. Jestliže odborný lékař, tj. psychiatricka MUDr. Š., ve své lékařské zprávě tvrdí o žalobkyni, že trpí takovým těžkým defektem ve složce volní a kognitivní, že není schopná zajistit běžnou péči o domácnost, a že je dokonce „nemyslitelné“, že by byla schopná jednat například s úřady, tak PK MPSV potažmo žalovaný neobjasnil, v čem spatřuje schopnost žalobkyně *„disponovat přiměřenými duševními kompetencemi, které jí umožní orientovat v přirozeném sociálním prostředí, a v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat“*. K takovému závěru obsah zprávy odborného lékaře psychiatricky MUDr. Š. rozhodně neodpovídá. V tomto případě tedy, jak soud již doporučil v předchozím zrušujícím rozhodnutím žalovanému, měl ten provést další dokazování, a to například revizním posudkem jiné PK MPSV, případně novým dalším sociálním šetřením.
19. Výše uvedené závěry krajského soudu se týkají tedy zvládání základních životních potřeb orientace a komunikaci, přičemž v případě hodnocení zvládání životní potřeby komunikace soud navíc uvádí:
20. Pojem komunikace (lat. *communicatio*) nemá výlučnou definici. Nicméně za komunikaci může být označena dovednost (schopnost) člověka užívat výrazové prostředky nejen k výbavě informací, ale rovněž k vytváření, udržování a pěstování mezilidských vztahů. Z tohoto důvodu je schopnost komunikace jednou ze sociálních dovedností (více viz. THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál, 2015, s. 224. ISBN 978-80-262-0714-6). Za komunikaci je ovšem možné považovat i systém výměny informací v rámci sociální interakce, jehož je nedílnou součástí (k tomu viz. VALENTA, M. *Slovník sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0937-9). Komunikaci je tak možno rozeznat *stricto sensu* jako prostou výměnu informací, resp. předávání sdělení. Vedle toho je možné ji *largo sensu* vnímat jako společné sdílení nejen

obsahu, ale toliko i společný podíl a účast na něm, tj. jako společenství týkající se přijímání a dávání v rámci sociálního prostředí (viz. PAULÍK, K. *Psychologické základy lidské komunikace*. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2007, s. 5-8). Komunikace probíhá v komunikačním procesu, který má strany (komunikátor – komunikant), obsah (komuniké), jenž probíhá skrze komunikační kanál za využití komunikačních kódů. Celkový kontext komunikace ovlivňuje celá řada exogenních a endogenních činitelů, a to i těch psychosomatických. Narušení schopnosti komunikace se může projevovat v interferenci některé roviny komunikačních kompetencí/schopností (viz. LECHTA, V. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Praha: Portál, 2002, s. 51. ISBN 80-7178-572-5).

21. V rámci výše uvedeného se nelze spokojit s hodnocením zvládnutí schopnosti komunikace ze strany žalobkyně tak, jak bylo uvedeno v posudku PK MPSV a potažmo v žalovaném rozhodnutí, tedy že „*nebyla prokázána praktická úplná nevidomost obou očí, praktická nebo úplná hluchota, těžké formy hluchoslepoty, poruchy řeči. Nebyla prokázána střední, těžká nebo hluboká mentální retardace s průměrnou hodnotou IQ, která je obvykle nižší než 50 nebo středně těžká nebo těžká demence, a jiné těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými těžkými poruchami komunikace. Z psychiatrických nálezů nevyplývá těžký kognitivní defekt, který by splňoval výše uvedená posudková kritéria.*“ PK MPSV, potažmo žalovaný však nehodnotili závěry uvedené v předložených zprávách, zejména závěr odborného lékaře psychiatricky MUDr. Š. výše uvedený, z něhož vyplývá těžký defekt ve složce volní a kognitivní, přičemž tato skutečnost již sama o sobě nese potenciál ovlivnit komunikační schopnost žalobkyně v rámci sociálního prostředí, respektive sociální interakce. Pokud PK MPSV a potažmo žalovaný za schopnost zvládat komunikaci považuje i to, že posuzovaná osoba porozumí všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům a používá běžné komunikační prostředky, tak je třeba uvést, že nelze zaměňovat hodnocení schopnosti dorozumívát se (komunikovat) psanou zprávou s použitím elektronického zařízení (např. mobilního telefonu – k tomu srov bod 15 rozsudku KS v Ostravě ze dne 17. 9. 2015, č. j. 20 Ad 87/2014-28). Posuzování komunikační schopnosti musí být v tomto ohledu zkoumáno komplexním přístupem, tj. reflektující celý rozsah komunikační schopnosti. PK MPSV a potažmo žalovaný vůbec nezhodnotili to, že podle zmíněného posudku psychiatricky MUDr. Š., je nemyslitelné, že by žalobkyně byla schopná jednat například s úřady. Schopnost jednat s úřady nepochybně patří do hodnocení úkonů, které jsou vymezeny při hodnocení schopnosti zvládat tuto potřebu, když za schopnost zvládat komunikaci se považuje schopnost dorozumět se a porozumět, a to mluvenou, srozumitelnou řečí a psanou zprávou (příloha č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.). Jestliže podle odborného lékaře, psychiatricky Š., žalobkyně není schopná například s úřady z důvodu svého těžkého defektu ve složce volní a kognitivní, tak je nelogický závěr o tom, že by byla žalobkyně schopná zvládat komunikaci jako schopnost dorozumět se a porozumět a to mluvenou, srozumitelnou řečí a psanou zprávou. Z posudku PK MPSV a z žalovaného rozhodnutí však naopak vyplývá, že by toho schopná žalobkyně byla, tedy naopak že by byla schopna dorozumět se a porozumět, tedy i při jednání s úřady (což nepochybně při hodnocení schopnosti dorozumět se a porozumět odpovídá požadavkům na zvládnutí životní potřeby v přijatelném standardu, jak stanoví § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb.).
22. Závěr PK MPSV a žalovaného při hodnocení těchto potřeb, tj. orientace a komunikace jsou v přímém rozporu s obsahem uvedené psychiatricky Š. a uvedené zprávy sociální pracovnice Mgr. J. J., která v podstatě potvrzuje závěry odborného lékaře MUDr. Š. ze zprávy ze dne 3. 11. 2022, tedy opět krajský soud musel dospět k závěru, že ve vztahu k hodnocení zvládnutí

těchto základních životních potřeb **skutkový stav, který vzal žalovaný za základ žalovaného rozhodnutí, je v rozporu se spisy a nemá v nich oporu**, tedy že žalované rozhodnutí trpí vadou podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.

23. Ve vztahu k námitce týkající se péče o zdraví rovněž žalovaný vycházel z posudku PK MPSV, podle něhož je žalobkyně „orientovaná, bez těžkého narušení nebo pozbytí duševních kompetencí“. Tento závěr je rovněž v rozporu s podklady od psychiatricky MUDr. Š. a sociální pracovnice Mgr. J. J., tedy že žalobkyně trpí těžkým defektem ve složce volní a kognitivní, z čehož vyplývá logický závěr, že jestliže podle těchto zpráv není schopná si zajistit běžnou péči o domácnost a nezvládá tyto činnosti, není vůbec schopná komunikovat s úřady, dokonce že je to podle odborné lékařky MUDr. Š. „nemyslitelné“, tak rovněž jako v předchozích případech hodnocení zvládání základních životních potřeb orientace a komunikace vznikla soudu pochybnost ve vztahu ke zvládání jednoho z úkonů vymezených v příloze 1 přihlášky č. 505/2006 Sb. při hodnocení zvládat životní potřebu péče o zdraví a to rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc. Navíc PK MPSV a potažmo žalovaný neuvádí, z jaké konkrétní lékařské zprávy byl vyvozen závěr o tom, že žalobkyně je schopná rozpoznat svůj zdravotní problém, eventuálně vyhledat nebo přivolat pomoc, když naopak takovému závěru nesvědčí obsah výše uvedené lékařské zprávy, tedy v tomto případě dospěl soud k závěru, že skutkový stav, který vzal správní orgán ve vztahu k hodnocení zvládání této základní životní potřeby (péče o zdraví) je v rozporu se spisem a nemá v něm oporu (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.).
24. Krajský soud proto dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná a pro výše uvedené vady žalovaného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.) zrušil žalované rozhodnutí bez jednání a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.).
25. **V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem krajského soudu, tedy odstraní výše uvedené rozpory za pomoci dalšího dokazování, tj. například revizním posudkem, sociálním šetřením aj.**
26. Na výše uvedené závěry soudu neměla další vliv námitka žalobkyně, tj. že se nemohla seznámit s podklady žalovaného rozhodnutí, když tento podklad rozhodnutí (posudek PK MPSV) nepovažoval krajský soud za takový, aby mohl mít relevantní oporu ve výroku žalovaného rozhodnutí, přičemž v podstatě krajský soud žalobkyni vyhověl.
27. O nákladech řízení rozhodl krajský soud podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšná žalobkyně měla právo na náhradu nákladů řízení, které jí však podle obsahu spisu nevznikly, žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 27. března 2025

JUDr. Jan Dvořák v. r.
samosoudce